

ناودار و لاو

چاوپینکه و تنیکی خه یاییه
(1960)

نووسینی : ئیدوارد نه لیبی
وهرگیرانی له ئینگلیزییه وه : عه بدولا سلیمان (مه شخه ن)

ناودار و لاو

چاوپیکه و تینیکی خه یائییه
(1960)

نهم شانۆگهرییه بۆ یه که مجار له بیست و جهوتی مانگی نابی 1960 له سه ر شانۆی "وایت بارن" له "ویست پورت" نمایشکراوه.

کاره کته رهکان

شانۆنووسیکی ناسراوی نه مریکییه (که ئیره به دواوه ناوی ده نین ناودار) وهک جاران پیاویکی قهه باریک نییه. ده وره یه سالیکی تر نه بیته په نجا سال. به گشتی چون دیته بهرچاوه؟... تۆزیک سیما ژاکاوه و ناکارا دیاره؟... پروفیسۆریکی بیهیز و نووتبه رزی میژووه؟ نه بی یه کیکیان بی.

شانۆنووسیکی نه مریکی گه نجه (که ئیره به دواوه ناوی نه نین لاو) تیکسیراوه و نیسک پان، یه کیکه له وه که سانه ی پینوستی به قز کورتکردنه وه هه یه. گۆریه ی ئاره قاوی له پیدایه و ملیچیکی دریتی له ملدایه. ژماره یه کی کۆنی گۆقاری "ئیشه رجین رقیوو" له بن هه نگل دایه.

دیهمن

ژووری پینشوازی مانی ناوداره، له یه کیکه له شوقه کانی خۆره لات؛ که نه روانیت به سه ر پردیکدا، دیواره کانی سپین؛ قه نه فه یه کی رهنگ نه رخواهی، دوو تابلوی نه میدۆ مۆدیگیانی، یه کیکی جۆرج به راک، دانه یه کی تری رۆبه رت مه زه روئل و یه کیکی تری فرانز کلاین به دیواره که وهن.

دووانیوه رۆی رۆژی یه کشه ممه یه.

له سه ره تادا ناودار به ته نیایه، له سه ر قه نه فه نه رخواه وانییه که یه و خه ریکی خوتندنه وه یه، سوراحیییه کی له به رده ملدایه، په رداخیک مه ی له ته نیشه وه یه. ده رگاکه ی لای چه پی شانۆ و له ده ره وه زهنگیکی مۆسیقاداری ئیبه رز نه بیته وه. ناودار ته ماشای ده مژمیره که ی مه چه کی نه کات، خۆی مۆن ده کا و کتیبه که ی دانه نی و مه یه که ی نه خواته وه و هه ئه سیتته سه ری و نه گه ن دووباره ئیدانی زهنگی ده رگاکه به ره و لای ده رگاکه نه روات. له گه ن رۆیشتنیا قورگی پاک نه کاته وه.

لەگەڵ ئەچاو ونبوونیا دەنگیک ئەببستری... (چاکە، ئیستا تۆ چۆنی قوربان).
ناودار دیتە ژوورەو و لاویش بەدوایەو.

ناودار : (جاریکی تر تەماشای دەمژمێرەکی مەچەکی ئەکاتەو). چاکە، قوربان فەرموو وەرە ژوورەو. وەرە ژوورەو.

لاو : (لە پشت ناودارەو قونەقونیهتی) داوای ئیبنووردن ئەکەم؛ زوو هاتووم.

ناودار : زوو هاتووی؟ (جاریکی تر تەماشای دەمژمێرەکی مەچەکی ئەکاتەو). باشە، زوو هاتووی. کیشە نییە.
(ئاماژە بۆ کورسییەکی ئەکات کە ئەتەنیش تەنەفە ئەرخەوانییەکیەو). دانانیشی...؟

لاو : (بە چاویگێرانیکی خێرا بە تابلۆکانا) ئانلە!

ناودار : ها؟

لاو : ئەبێ فریدانی وینەیی دەقاودەقی ئەبەرگێراوە، مایەیی خوشی بیت!

ناودار : چی؟

لاو : تابلۆکانت... ئەبێ خوش بیت فریدانی...

ناودار : ئی... بە ئی. (دوو بارە ئاماژە بۆ کورسییەکی ئەکاتەو). دانانیشی؟

لاو : جینگایەکی زۆر خوشە!

ناودار : ها... سوپاس. (دوو بارە ئاماژە بۆ کورسییەکی ئەکاتەو). دانەنیشین...؟

لاو : زۆر سوپاسگوزارم بەم دیدارە. بەراستی سوپاسگوزارم.

ناودار : شایانی نییە؛ زۆر دنجۆش بووم کە...

لاو : شەرم کرد ئەوێ نامەت بۆ بنووسم؛ دنیای ئەبووم ئەوێ کە... بەهەر حال خۆت ئەزانی...
دنیای ئەبووم ئەوێ کە بینووسم یان نا؛ ئەبواوە وائەبووماوە.

ناودار : (وچانیکی) ئەم... ئی! ئا، نا؛ من زۆر... ئەزانی... زۆر خوشحال بووم.
(بەرەو لای تەنەفە رەنگ ئەرخەوانییەکی ئەروات) ئەشی ئەگەر ئیمە...

لاو : (ئىستا لاي پەنجەرەكەويە) ئە ئلا! ئەى ئەمە؟

ناودار : (بەنىگەرانیپەو) چى؟

لاو : ئەم دىمەنە!

ناودار : (داكۆكەرانە) چى... چىپەتى؟

لاو : جوان كراوقۇرد، سوزان ھەيوارد،... ھەر ھەموويان...!

ناودار : (ترسى ئىنىشتوۋە) چىپانە؟

لاو : (پىنەكەن) نا، ئەزانى چى؛ ھەموو ئەو فلىمانەى دروستيان كروو... و ھەمووش شوقەيان ئىرە ھەبوو و رىك وەك تۆ ئەم دىمەنەيان بىنيو...

ناودار : (چاۋىك) ئەم ھەم... ھە... نامەكەت ئىرەى و (ئە نامەكە ئەگەر) ... ئەبى بىيەم كە دىئاۋەدانى تۆپە كە...

لاو : (ۋەك ناودار نامەكە ئەگىرھانى ئەدۆزىتەۋە) دىئاۋەدان... ئەخىر، شايانى نىپە... ئەۋە ھەقىقەت بوو.

ناودار : (بەشەرەۋە پىنەكەن: چاۋىك بە نامەكە ئەخىتەن) ئى بەھەرھال، ئىستا... مەن... ۋاى بۆ ئەچم كە...

لاو : (تېھەنەچەن) ئەخىر، ئەۋە راستى بوو. تۆ... ئەگەل چەند كەسىكى تردا... مىللەر وىليەم تۆرتتۆن وىلدەر، و... ئى... (شان ئەجولئىن) ... وىليەم ئىنج... ئى... تۆ... تۆ لەسەرى سەرەۋەى.

ناودار : (بەبى پەرۇشپىپەۋە) تۆ زۆر دىنەرمىت.

لاو : پىمە ۋابى ۋەك زنجىرە ۋاىە، بەراستە؛ ئەمە زۆر گىرگە.

ناودار : كا... ھە...؟

لاو : بەو شىۋەپەى كە بەردەۋام... يەك ئە دۋاى يەك نامەيان بۆ ئەنۋوسى...

ناودار : (بۇدەنپانە پىنەكەن؛ بەرەۋە لاي مەپەكە ئەروا) بەھەرھال، ئاۋا ئاسانترە لەۋەى ھەموو بەجارى نامەيان بۆ بنۋوسى. ھا، ھا، ھا.

لاو : (به په له) پيم وايه مه بهستم نه ويه كه تو به راستي پروفيشينالي.

ناودار : (پيري ئينه كاته وه دواتر، به شانازييه وه) به ئي... به ئي... پيموايي نه تواني وا بليي.

لاو : پروفيشينال گوزارشكي دروسته. ناوي چييه... نه وي كۆنومييا... نه زاني مه بهستم كييه...
له كتيبه كيدا نه ئي پروفيشينال هاوواتايه له گه ل به كړيگيراي ناياب... به لام من كوك نيم له گه ئيدا.

ناودار : (سوراحييه كه ي بؤ رانه گري) نه خويته وه؟

لاو : نا، سوياس ناخومه وه...

ناودار : (پيكي تر بؤ خوي تينه كا) من نه خومه وه.

لاو : ... هيشتا زوه. واي بؤ نه چم ناوي، ناوي چي بوو مه بهستي نه ويه كه قه بول كړدني به رده وامي
جه ماوه ريبانه ي نيشي كه سيك وهك نيشه كاني جه نابتان...

ناودار : (به دهنگي زور به رز) ريكوروان بوچي ويستت بمييني؟ له نامه كه تا روون نييه... مه بهستم نه ويه
نامه يكي زور دنگير بوو... پر له مه راييه... به لام من نيستاش لام روون نييه...

لاو : ... به لام دواچار تو و پياوي وا به يهك زمان نادوين.

ناودار : (چه واشه بووه.) نم؟... چي؟... كي؟

لاو : ناوي چييه... نه و نوسه رهي كۆنومييا.

ناودار : من...

لاو : بوچي ويستم تو بيستم... نه وانه يه به رووني له نامه كه ما نمازم پينه كړدبي...
نه ويش نه ويه... كه پيوستيم به ناموزگاري جه نابتان هيه.

ناودار : (به هيواشي. و ساده ييه وه) چاكه، خوشحالم... نازانم كه من...

لاو : (نقوومي بير كړدنه ويه) نه ييني... نه بي وتاريك له سره شانؤ بنووسم و ...

ناودار : (لچي هه نه هورتيني) نه بي بينووسي ؟

لاو : بههرحال، من ناچار نهکراوم... نهوه پيشيینی کردنه...

ناودار : ئیئیی، وتاریکی نا مسوگه ره... (بزهیهک نهکات)

لاو : ههروهها... هاه... چی؟ ئی، به ئی... زور چاکه، نهراستیدا زور چاکه.

ناودار : (بهردهوامه له بزهکهی) وشه؛ وشه... چهند چیه خشن.

لاو : بهههر نرخیک بووه نه بی نهو وتاره ههر بنووسم...

ناودار : (کارگوزارانه... له ترسی ره نجانندن) به ئی؛ به ئی به گشت مانایه که وه.

لاو : وه منیش سوپاسی ناموزگار یه کانت نه که م.

ناودار : (برۆکانی نه هینیتته وه یهک) به دنیا یه وه. (به پروو خوشیه وه) نا، من... من بیرم چوو
پیرۆبایی شانۆگه ریبه... سه رکه وتوو که ت... ئییکه م، نه وهی... هاه... له دهره وهی برادوای نمایش
کرا.

لاو : (دتخۆشه) نا...

ناودار : به ئی؛ به ئی له راستیدا... پتویسته شانازی پتوه بکه ی. نه وه پتی نه ئین... هاه...

لاو : کیشه، که مته رخه می، و مهرگ.

ناودار : ئاه... به ئی... به ئی، راسته... کیشه... مهرگ...

لاو : کیشه، که مته رخه می، و مهرگ.

ناودار : نا، به ئی... خۆیه تی. خۆیه تی... نه وه نده درێژه نابێژری. نه وه له... کوی...

لاو : له هۆلی شانۆی خۆره لاتی جاده ی سییه.

ناودار : به ئی؛ به ئی. (وچانیک) ده بی دانی پیا بنیم که تا ئیستا دهره تی نه وه م نه بووه... برۆم بۆ بیینی.

لاو : به لام، بهههرحال، من...

ناودار : تازه دهستی پیکردوو، وا نییه؟ ناوهرۆکتیکی باشی ههیه!

لاو : چوار مانگ ئەبێ؛ بە ئێ.

ناودار : بەراست، ئەو خوا... ئەوهنده ئەمێژە! (وچانیک) بەهەرحال، کات زۆر بەخێرایێ ئەروات... چوار مانگ... بەراستتە!

لاو : (ئە ناخی دئەوه ئێئەکەئێ) بە ئێ!

ناودار : (دەستەکانی ئێک ئەخشیتێ و ئەرا دەبەدەر دئەخۆشە) ئەوهی نوێ ئەدەرگا ئەدەن. گیلەەر، رێچاردسۆن، کۆپیت... (شان ئەجوئینێ)... ئەلبی... تۆ... (خەمبارانە پێئەکەئێ) ئێوهی گەنجان جینگامان پێ ئەق ئەکەن.

لاو : (بێئاگایانە بزەیهک ئەکات) بەهەرحال ئەوانەیه شوئینی هەموومان بێئەوه.

ناودار : (خۆی بە پشتدا ئەچەمێئەتەوه) هاه... بەهەرحال... بە ئێ! (بەگومانەوه) با ئەو هیوایه بخوازین!

لاو : (وهک ناودار پێکتیکی تر بۆ خۆی تێئەکا) بەهەرحال، ئێستا... سەبارەت بە وتارەکه.

ناودار : (بە نیگەرانییهوه) ئا... بە ئێ... ئەوه.

لاو : (تێئەئەچێ) پێم باشترە بەهەرایەکی گەوره دەست پێئەم! (هەردوو دەستی ئێک ئەدا و ناودارێش بەهێواشی پانەچلەکی) هیچ مومائە ئەیهک ئەگۆرندا نییه.

ناودار : (تۆزێک پاشەکشە ئەکا) ئەخێر... بە ئێ؛ بەگشت مانایەکهوه.

لاو : هێرشێ راستەقینە ئاوايه... دایان بنێ... ریزیان بکه... و زرمەیان ئێهەستینە!

ناودار : (چاوی ئەسەر لاوه) بە ئێ... بەهەرحال پێئەستمان بە... ها... رەخنەیی بنیادنەرانی
رۆژنامەوانی ههیه. (ئەگەئ کز بوونی دەنگیا) هیچ شتیکی ئەو بابەتە ههیه که...

لاو : (قسەکهی پێئەبێ) یەکه مچار ئەوه ئەکەم که پروام پێبوو... رێک ئەسەرەتاوه
که ئیستیکە ئە شتە پووچەکان... ئەبیینی ئەوه ناوی ئەنیم "گەرپان بەدوای قارەمانا"

ناودار : بەهەرحال ئەو برۆایەدام که...

لاو : داندى، هاه؟ (بزهیهک ئەکا... بەر دەوام دەبێ) بەوشیوهیه، وامزانی ئیستەکه دروست ئەکەم...

لهسه‌ری سه‌روهه و ناوی هه‌مویان ریز نه‌که‌م.

ناودار : هه‌موو که‌س؟

لاو : هه‌موو که‌س! (نقوومی بیرکردنه‌وهیه) نه‌و شوینه‌ی که‌ئیی هاتووته‌ته نیوه‌وه.

ناودار : (رینک ته‌ماشای هۆنه‌که نه‌کا) من... من دنییا نیم من...

لاو : لیره‌وهیه پینوستیم به یارمه‌تی جه‌نابتانه. نیوه نه‌و که‌سانه نه‌ناسن... نیوه دژایه‌تیان نه‌که‌ن...
نه‌وه تۆی.. نه‌وه تۆی په‌رده‌ت له‌رووی که‌مه‌زیی، نووت به‌رزی، هه‌له‌په‌رستی هه‌له‌مالیوه... و...

ناودار : به‌هه‌رحال من وای دانه‌نیم که من...

لاو : نه‌زانم تۆ وای دانه‌ئیی... من دنیام نه‌وه. هیچ که‌س ناگاته نه‌و شوینه‌ی که تۆی پینگه‌یشتووی
بینه‌وه‌ی هیچ په‌یوه‌ندییه‌کی پیه هه‌بی.

ناودار : (ناگایانه وه‌ک پیکیکی تر بو خۆی تینه‌کا) به‌هه‌رحال ئیستا... کاتیکی خوشم
هه‌بوو... من...

لاو : به‌لام نه‌بی خۆتی پیا بکه‌ی!

ناودار : (خۆزگه‌ی نه‌خواست خۆی یان لاو له جینگایه‌کی تر بوونایه) به‌ئیی وای دانه‌نیم که... من نه‌بوایه.

لاو : به‌دنیاییه‌وه هه‌رچۆنی بی تۆ نه‌بوایه! نه‌مه ئیستی شته پووچه‌کانه. (هاتوچۆ نه‌کات به‌په‌نجه‌کانی نه‌یانژمیری)
خاوه‌ن هۆنه‌کان... به‌ره‌مه‌ینه‌ران... لایه‌نگران... شانۆی حیزبه‌کان... نه‌قابه... ره‌خنه‌گران... ده‌ره‌ینه‌ران... شانۆنووسان
خۆشیان... نه‌وه ئیسته‌که‌یه. (پینه‌که‌نی)

ناودار : (هه‌ره‌سی هیناوه) نه‌وه... نه‌وه... (پیکه‌نینیکی سارد) نه‌وه جینگایه‌کی تیا نه‌ماوته‌وه بو قاره‌مان
وايه؟

لاو : (نه‌یقوززیته‌وه) نه‌وه به‌س ده‌ستنیشانکردنی که‌سه خه‌تاباره‌کان بوو.

ناودار : نه‌ی خوا...

لاو : هیوادارم راشکاوانه بدووی.

ناودار : باشه... به دنیاییهوه...

لاو : له بهرتهوهی نامهوی نیوه ناماده لئی درجم .

ناودار : (چارگی تر بهرو لای سوراخی مهیهکه نهروا) چاکه ، دنیام کهسمان وا ناکهین.تو دنیای که وا ناکهی...
تو جهزت له خوارنهوه نییه؟

لاو : نه خیر... نا، سوپاس بهلام تو... تو بو خوت بهردهوام به .

ناودار : (وچانیک...تورهیه) سوپاس... بهردهوام نهیم.

لاو : (تونی دهنگی ناودار هراموش نهکا) نیستا به نیسبهت خاوهن شانوکان... پیمابوو له وانهیه که سیک شتیکیان
پیتلی له چهشنی... نه خوینهوار، بیده ربه ست، چلیس، خاوهن عه قاراتی به خته وهر.

ناودار : (سهسام بووه... ناسووده شه) ئی... ئی، خوایه... نهوه زور به هیزه، وا نییه؟

لاو : پاشان به ره مهینه رانیش... چون؟ هه لپه رستن، بازرگانی نان به سکه وه سووتاون، رهفتار که ری ساخته و دروزنانه
وهکو...

ناودار : ئی، به ئی... جوانه... جوانه... زور به هیزه. وهی خوایه!

لاو : نیستا نه زانیت چونه؟

ناودار : (پیکتی تر بو خوی تینه کا. له هاتوچو دایه. سوراخی به ده ستیکیه وهیه و په رداخیش به ده سته کهی تر)
به ئی... به ئی نه زانم. نه مه به راستی له پال یهک ریزکردنه. (پینه که ئی)

لاو : ههروه ها پیمابوو خراب نییه گهر بوتری زوربهی شانونوسه کانمان له بازرگانیک باشتر نین...
نه زانی... خه ریکی تالان... ریک وهک هه ر که سیک تر خوپه رستن...

ناودار : (نیستا نیوه سه رخوشه) ئی، ها ها ها!

لاو : ... ده رهینه ره کانیشمان ته ریوشن، هونه رمه ندی فیلبازی جادووبازن زور سه رسه خت و خانه دانانه نه دوتین...
تا دست نه کهن به پرؤقه... پاشان...

ناودار : (شادییه کهی دووقات نه بیته وه) به ئی... به ئی! ها ها ها ها!

لاو : ...دەربارەى پەخەنگرەكانىشمان...وەك چۆن خۇيان وەكو ناوبزىكەرىكى سۆسپۆلۇجى... نىشان ئەدەن...
ئاوا خراب كەتك ئە ئىشەكەيان وەرئەگرن...و...

ئاودار : (كىتۇپپانە خۇشخانە...ھانى لاو ئەدا) بەئى...بەئى...بەردەوام بە...بەردەوام بە!

لاو : ... پاشان بەرەو لاي بىركارەكان وەرئەچەرخىن...پىيان ئەگووتىرى رىزى پىكەوگىندراو...يان شتى تر

ئاودار : ها ها ها ها !

لاو : ...پاشان كەسە بى مېشكەكان...

ئاودار : (بەپەستىپەو) كەسە بى مېشكەكان! ھى ھى ھى...ئەوانە كىن؟

لاو : (بەسادەپپەو) ئى، شانۆى حىزبەكان...

ئاودار : شانۆى حىزبەكان. (جەلەونەگىراوانە پىئەكەئى...بەپەنچە ئە مېزە نايابەكە ئەدات) وەى گىيان جىئوپان پىن بدە
ھا؟... ئەسەر ھىلەكە رىزىيان بىكە!...با بۆ وان بى...ھا ها ها...پىيانپەو!

لاو : (ئە خۇشيانا شەوق ئەداتەو) پىت خۇش بوو؟ بىرۆكەكەيت پىخۇش بوو؟

ئاودار : پىم خۇش بوو! لام پەسەندەھى ھى ھى ھى...ئەمە خۇشترىن شتە كە ئەژئانما گۆنم ئى بووبى.

لاو : (زۆر مكوپانە) خۇشخانم.

ئاودار : دەپەئلا...پىكىك بخۆرەو.ھا ها ها ها .

لاو : ئەخىر...ئەخىر...ئەبى بىرۆم...من كاتى جەنابتانم زۆر گرت.

ئاودار : چى، ئەخىر...پەئەى چىتە.دەى بىئەرەو.ھا ها ها ها .

لاو : (دەستى درىژ ئەكا،بەلام ئاودار دەستى گىراو و تۆقەى ئەگەل ئاكات)نا...نا، ئەپاستىدا قورىان
ئەبى بىرۆم.زۆر سوپاست ئەكەم ئەدئەو زۆر سوپاس.

ئاودار : ھۆ ھۆ ھۆ...شايدانى ئىپە.وہى خواپە...قەت ئاوا زۆر پىئەكەنىوم...
(ھەردو بەرەو دەرگای ھۆئەكە ئەپۆن ئەوئە...خواحافىز-سوپاس...شايدانى ئىپە.

دەنگى داخستى دەرگاگە دىت. ناودار دووبارە دىتتە ژوورەو. ئەروا تا پىكىكى تر بۇ غۇزى تىبكا)
ھا ھا ھا ھى ھى ھى ھى! ھى ھى ھى ھى. (سەر با ئەدا... پەرداخ و سوراھىيەگە دائەنى و
رېك بەرەو لاي خستە بەرەو بووگە ئەچى... ھەر واش ئەكا) دەنبوسىكى پيا ئەكاتەو.
..... ھا ھا ھا ھا! (پىتەبەست بەناو ژوورەگە ئەسورپتەو، پىتەكەنى.
زەنگى تەلەفون ئىنەدا. بەرەو لاي تەلەفونگە ئەجوئى) ھا ھا ھا. ھە لاو؟

دەنگى لاو : (بەدەنگى بەرز- ئە مايگروئۆنەو) نە... سلاو بەرئز ئەو دووبارە خۆم.

ناودار : ئەو... خۆتى... ھەرەو سەرەو و پىكىك بخۆرەو.

دەنگى لاو : نا نا... ئەخىر... ھەر وىستە دووبارە سوپاست بگەم. مەن ئە خوارەو...
ھەر وىستە سوپاست بگەمەو.

ناودار : شايانى نىيە، كورى خۆم! سوپاس ھا ھا ھا!

دەنگى لاو : زۆر سوپاس بۇ چاوپىكەوتنەكە. سوپاس قوربان.

ناودار : شايانى نىيە... شايانى نىيە... ھا ھا ھا (تەلەفونگە دائەخات... ئەسەرغۇ پياسە ئەكا)
شايانى نىيە... شايانى نىيە. (ئەناكادا ئەوستى) چاوپىكەوتنەكە!!!! چاوپىكەوتنەكە!!!!
(رەنگى زەرد ھەنەگەرئى. دەمى ئەكرىتەو. يەكىك ئە تابلۇكانى مۇدىگليانز ئەكەوتتە خوارەو...
بەراک دائەماتدرئى... فرانز كلاین لار ئەيىتتەو... و مەزەردوئىش ئەكەوتتە سەر زەوى.)

پەردە دائەدرىتەو